

دبیر انجمن مهندسی دریایی ایران به روزنامه دریایی سر آمد نوشت:

نقش نوسازی ناوگان دریایی در توسعه دریامحور

از ضرورت سازگاری با قوانین زیست‌محیطی تا تشکیل شورای راهبردی نوسازی ناوگان دریایی کشور

شهره صنایع دریایی – شهردا کوکی جهرمی – بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های دریاها و سواحل کشور، نیازمند تمرکز بر زنجیره‌های ارزش دریایی و هماهنگی میان حلقه‌های مختلف آن است. زنجیره‌های ارزش دریایی مواردی نظیر گردشگری دریایی، شایلات، نفت و گاز و حمل و نقل دریایی را شامل می‌گردند. شهردا کوکی جهرمی، دبیر انجمن مهندسی دریایی ایران در نوشتاری به روزنامه دریایی اقتصادسرام آورده است:

ناوگان دریایی به عنوان یکی از اجزای اصلی این زنجیره‌ها، نقشی اساسی در تسهیل جریان کالاها، خدمات و ایجاد ارزش اقتصادی ایفا می‌کند. با این حال، موفقیت برنامه نوسازی ناوگان تنها در گرو ارتقای این حلقه به صورت مستقل نیست، بلکه باید همزمان با سایر اجزای زنجیره، از جمله بنادر، گمرک، و سیستم‌های حمل‌ونقل ترکیبی، بهینه‌سازی و هماهنگ شود. در این راستا، بر نقش تعیین‌کننده و یک‌در مدیریتی تویوتا تأکید می‌گردد. این رویکرد، فراتر از سطح تولید عمل کرده و به عنوان تفکری ناب در مدیریت فرآیندها، در بهینه‌سازی کلیه زنجیره‌های ارزش دریایی مؤثر است. بهبود مستمر، حذف اتلاف‌ها، و خلق ارزش پایدار برای مشتری، اصولی هستند که این رویکرد در جهت تحقق اهداف توسعه دریایی ارائه می‌دهد.

ضرورت سازگاری با قوانین تشدید شونده زیست‌محیطی

قوانین سختگیرانه زیست‌محیطی، به ویژه مقررات تشدید شونده سازمان بین‌المللی دریانوردی (آی‌امو)، تمامی کشورهای فعال در حوزه حمل‌ونقل دریایی را ملزم به کاهش آلایندهی و حرکت به سمت سوخت‌های پاک کرده است. عدم تطابق ناوگان دریایی با این قوانین، می‌تواند منجر به محدودیت‌هایی مانند ممنوعیت ورود به بنادر خارجی شود. بنابراین، طراحی و نوسازی ناوگان باید بر اساس استانداردهای زیست‌محیطی و اهداف جهانی کاهش کربن صورت گیرد. تجهیز کشتی‌ها به سوخت‌های پاک و فناوری‌های کاهش آلایندهی، استفاده از سامانه‌های پایش بلادرنگ و بهینه‌سازی مصرف سوخت، از جمله اقدامات ضروری در این حوزه است.

در راستای توسعه اقتصاد دریا محور صورت می گیرد؛

آغاز مطالعات ساختار فضایی سکونتگاه‌های جدید ساحلی

طرح مطالعاتی یکپارچه ساختار فضایی سکونتگاه‌های جدید ساحلی با هدف شناسایی چارچوب اقتصاد دریامحور و تعیین جایگاه این سکونتگاه‌ها به‌عنوان مراکز راهبردی اقتصاد دریامحور، آغاز شد. به گزارش اقتصادسرام، شهرام ملکی از آغاز طرح مطالعاتی یکپارچه ساختار فضایی سکونتگاه‌های ساحلی خبر داد و در این باره گفت: این طرح که برای بهره‌برداری از ظرفیت‌های منحصربه‌فرد سواحل جنوبی کشور تدوین می‌شود، دربرگیرنده تمامی مناطق ساحلی از خلیج فارس تا دریای عمان است. معاون وزیر راه و شهرسازی افزود: مطالعات طرح یکپارچه ساختار فضایی سکونتگاه‌های جدید ساحلی بر سه اصل کلیدی «ایجاد شهرهای اقتصادی و کارکردی»، «ارتباط مستقیم شهر و دریا» و «بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های بخش خصوصی» استوار است.ملکی تصریح کرد: این اصول در کنار انطباق با برنامه‌های آمایش استانی و ملی، نظیر طرح توسعه و عمران سواحل مکران و مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی (ICZM)، مسیر توسعه پایدار و اقتصادی در این مناطق را ترسیم می‌کند.وی همچنین گفت: این طرح که با همکاری متخصصان حوزه‌های شهرسازی، اقتصاد، محیط زیست و پدافند غیرعامل در حال تهیه است، به شناسایی قابلیت‌های مناطق جنوبی کشور، تدقیق محدوده‌های مناسب برای احداث سکونتگاه‌ها، برآورد جمعیت‌پذیری و تعیین نقش اقتصادی هر منطقه می‌پردازد.به گفته وی، هدف نهایی این مطالعات، ارائه یک سند جامع برای حکمرانی، تأمین مالی و جذب سرمایه‌گذاری در این سکونتگاه‌ها عنوان شده است. به‌موازات تهیه این طرح، پروژه‌های شاخصی نیز در دستور کار قرار گرفته‌اند که از جمله می‌توان به شهرهای جدید تیس با جمعیت مصوب ۱۵۰ هزار نفر در منطقه چابهار استان سیستان و بلوچستان، شهر جدید مکران با جمعیت مصوب ۲۰۰ هزار نفر در منطقه جاسک استان هرمزگان، شهر جدید کوشک با جمعیت مصوب ۱۰۰ هزار نفر در منطقه پارسایان استان هرمزگان و شهر جدید خلیج فارس با جمعیت پیشنهادی ۲۰۰ هزار نفر در منطقه بندرعباس اشاره کرد که تا توجه به طی فرآیندهای قانونی، به عنوان اولین شهرهای جدید ساحلی کشور با رویکرد شهر اقتصادی و مولد و توسعه مبتنی بر اقتصاد دریا، در مراحل آغازین توسعه قرار دارند.

خبر

مدیر بنادر و دریانوردی آبادان:

شناورهای گردشگری بدون مجوز نمی‌توانند در اروندرود فعالیت کنند

مدیر بنادر و دریانوردی آبادان گفت: شناورهای گردشگری بدون مجوز به دلیل مخاطرات احتمالی نمی‌توانند در آبراه اروندرود فعالیت کنند.

به گزارش اقتصادسرام، کامبیز مالکی زاده به رسانه‌ها گفت: چنانچه سرمایه‌گذاران و صاحبان شناورهای گردشگری قصد فعالیت در زمینه گردشگری به ویژه در ایام نوروز دارند لازم است برای اخذ مجوز فعالیت، به مدیریت بنادر و دریانوردی آبادان مراجعه کنند تا با بررسی و ارزیابی شناورها مجوز فعالیت گردشگری دریایی برای آنان صادر شود. وی تأکید

ارزش، و حقوق افراد را در اولویت قرار می‌دهد.

بازار کشتی سازی و فرصت‌های سرمایه‌گذاری مشترک در ایران

بازار جهانی کشتی‌سازی مطابق با گزارشات شرکت معتبر تأمین مالی کشتی دانمارک، عمدتاً در اختیار شرکت‌های رده اول است که ۶۵ درصد از ظرفیت تولید جهانی و ۹۰ درصد سفارشات را در اختیار دارند. شرکت‌های رده دوم، با ۳۵ درصد از ظرفیت تولید، تنها ۱۰ درصد از سفارشات را تأمین می‌کنند. این وضعیت نشان‌دهنده ظرفیت مازاد تولید در شرکت‌های رده دوم است که می‌تواند فرصتی مناسب برای جلب شرکت‌های توانمند رده دوم به سرمایه‌گذاری مشترک در ایران باشد. با ارائه مشوق‌های اقتصادی، تضمین سفارشات داخلی و توسعه زیرساخت‌های بندری و صنعتی، ایران می‌تواند به یک قطب منطقه‌ای در صنعت کشتی‌سازی تبدیل شود و از این همکاری برای انتقال فناوری و تقویت توان داخلی استفاده کند.

مدیریت منابع مالی و ریسک‌ها

مدیریت منابع مالی نیازمند تضمین پایداری و شفافیت در تأمین و بازپرداخت است. یکی از ریسک‌های کلیدی، عدم رعایت تعهدات قراردادی توسط سازندگان داخلی است. برخی از سازندگان داخلی ممکن است در انجام به‌موقع تعهدات، از جمله تحویل کشتی‌ها مطابق با کیفیت و زمان‌بندی مشخص‌شده، ناکام بمانند که می‌تواند باعث تأخیر و افزایش هزینه‌ها شود.

ریسک دیگر مربوط به بازپرداخت فاینانس خارجی است که در صورت عدم بهره‌وری اقتصادی ناوگان و عدم توانایی سازندگان داخلی در تحویل به‌موقع و مطابق با استانداردها، می‌تواند فشار مالی قابل توجهی ایجاد کند. بنابراین، این چالش نه تنها سازندگان داخلی بلکه عملکرد ناوگان دریایی را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد.

برای مدیریت این ریسک‌ها، علاوه بر تدوین قراردادهای شفاف و محکم با ضمانت‌های مالی و حقوقی، باید

جباری، نماینده غرب هرمزگان:

به دنبال تفحص از منطقه آزاد کیش هستیم

نماینده مردم بندر لنگه، پارس‌سیان و بستک در مجلس شورای اسلامی گفت: به دنبال تحقیق و تفحص از سازمان منطقه آزاد کیش، به منظور رسیدگی به میزان و نحوه واگذاری زمین در این جزیره طی ۱۰ سال اخیر هستیم. به گزارش اقتصادسرام، احمد جباری در این ارتباط با انتقاد از برخی سیاست‌های عملکردی در منطقه آزاد کیش، اظهار کرد: تحقیق و تفحص و بررسی عملکرد عمرانی و توسعه‌ای جزیره کیش و هندورابی را در حال تهیه به منظور ارائه به کمیسیون و صحن علنی مجلس داریم. وی با تأکید بر اینکه یکی از اختیارات مجلس به منظور ایفای مسئولیت نظارتی، استفاده از اختیار تحقیق و تفحص در دستگاه‌های اجرایی و خدمات‌رسان است، افزود: طی این اختیارات، باید موضوعات مهم و اساسی دستگاه مورد نظر، بررسی و ارزیابی شود. جباری همچنین با انتقاد از عدم به‌کارگیری نیروهای متخصص بومی در مسئولیت‌های منطقه آزاد کیش و نادیده گرفتن بومیان استان، گفت: جزیره کیش تنها به عنوان یک مقصد گردشگری شناخته نمی‌شود، این جزیره باید به عنوان یک الگوی توسعه‌ای نیز، به کل کشور کمک کند. نماینده مردم غرب استان هرمزگان در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: باید بتوان از اصلی‌ترین ظرفیت‌ها و منابع این جزیره که همان اراضی و البته بسیار محدود است، به بهترین شیوه و بالاترین راندها بهره‌برداری کرد. این نماینده مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: بررسی‌های اولیه حاکی از آن است که این اراضی محدود و ارزشمند، بدون برنامه و بعضاً بدون رعایت ضوابط واگذار شده و می‌شود. جباری تصریح کرد: در صدد تفحص از این سازمان هستیم و بر اساس آن، میزان واگذاری زمین در این منطقه که ظرفیتی محدود دارد را، طی ۱۰ ساله اخیر مورد بررسی قرار می‌دهیم.

نماینده مردم بندر لنگه، بستک و پارس‌یان در مجلس شوری اسلامی گفت: در این طرح میزان رعایت عدالت در اجرای پروژه‌ها، به‌خصوص در مناطق بومی‌نشین جزیره مورد بررسی قرار می‌گیرد.

وی همچنین بیان کرد: لازم است با تشکیل و استقرار هیئت تحقیق و تفحص اطلاعات کافی در این باره در اختیار مجلس قرار گیرد تا بتواند زیربنای اصلاح برخی رویه‌ها از بستر اصلاح قوانین باشد.

کرد: تنها شناورهای استاندارد، ایمن و دارای مجوز از سازمان بنادر و دریانوردی می‌توانند در ایام سال به خصوص تعطیلات نوروزی در کارون و اروندرود فعالیت کنند. مدیر بنادر و دریانوردی آبادان با اشاره به هماهنگی صورت گرفته بین بخشی برای گردشگری دریایی افزود: سفرهای دریایی راهبان نور و گردشگری در اروندرود فقط با شناورهای مسافری دارای مجوز امکان پذیر است. مالکی زاده با اشاره به تلاش برای برقراری سفرهای دریایی بدون حادثه و ایمن گفت: هم اکنون بندر آبادان تنها بندر دارای اسکله‌ای است که از نظر استاندارد و ایمنی مورد تأیید است و شرایط لازم و مجوز فعالیت دارد. وی تأکید کرد: نظارت‌ها امسال در حوزه گردشگری دریایی تشدید می‌شود تا خاطره‌ای خوش برای گردشگران دریایی و راهبان نور به ویژه زائران یادمان شهدای والفجر ۸ در اروندکنار رقم بخورد. هم اکنون یک فروند شناور از منطقه سوم دریایی امام حسین برای گردشگری دریایی برای زائران راهبان نور در اروندرود فعال است. همه ساله در ایام نوروزی، صدها هزار نفر از هموطنان سراسر کشور برای بهره‌گیری از جاذبیت‌های دریایی و ساحلی خوزستان به این مناطق سفر می‌کنند.

یکشنبه-۹ دی ۱۴۰۲- سال هشتم- شماره ۲۱۰۲

دریاپایه ۳

بنادر

انتقال آب دریا به منطقه آزاد اینچه‌برون در دست پیگیری است

استاندار گلستان از پیگیری‌ها برای انتقال آب دریا به منطقه آزاد اینچه‌برون و استفاده از ظرفیت پساب فاضلاب در این منطقه خبر داد.

به گزارش اقتصادسرام، علی اصغر طهماسبی در جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان گلستان که با «رضا مسرور» حضور دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور برگزار شد، با بیان اینکه همه باید بدنبال توسعه اقتصادی منطقه باشیم، گفت: منطقه آزاد اینچه‌برون امروز کلنگ‌زنی شد و مدیرعامل منطقه آزاد اینچه‌برون از فردا باید در محل اجرای پروژه ساکن شود و برای تکمیل آن سرا پا نشناسد.

استاندار گلستان از پیگیری‌ها برای انتقال آب دریا به منطقه آزاد اینچه‌برون و استفاده از ظرفیت پساب فاضلاب در این منطقه خبر داد و یادآور شد: شهرک هزار هکتاری اترک در دل منطقه آزاد اینچه‌برون قرار دارد و به زودی برای حل مشکلات این شهرک اقدام خواهیم کرد.

وی با بیان اینکه در دیدار با معاون اول رییس جمهور ۱۱ مورد از ناترازی‌های استان را بیان کرد م و برای توسعه و پیشرفت استان گلستان هیچ مرزی قابل نشدیم، تأکید کرد: تنها راه باز شدن قفل استان و کشور، باز شدن کریدور شمال-جنوب است. و نباید از واژه نمی‌توانیم استفاده کنیم و تعلل ۲۰ ساله در اجرای این پروژه، ما را ناامید نخواهد کرد.

برگزاری جشنواره سبک زندگی ساحلی و دریایی در بندرعباس

سومین جشنواره فرهنگی، ورزشی و گردشگری «خواجه عطا – سبک زندگی ساحلی و دریایی» در محله خواجه عطای بندرعباس برگزار شد. به گزارش اقتصادسرام، محمد احمدی‌زاده با اشاره به برگزاری این جشنواره، به مانا اظهار کرد: سومین جشنواره فرهنگی، ورزشی و گردشگری خواجه عطا با رویکرد معرفی سبک زندگی ساحلی دریایی با حضور هزاران نفر از علاقه‌مندان در بندرعباس برگزار شد.

مدیر اجرایی جشنواره فرهنگی، ورزشی و گردشگری خواجه عطاء سبک زندگی ساحلی و دریایی افزود: این جشنواره با مشارکت جزایر و بنادر برگزار شد و بخش اول جشنواره در ساحل بندرعباس با استقبال از دریانوردان و اجرای مراسم ازواج سنتی برگزار شد.

وی عنوان کرد: جشنواره خواجه عطا در فهرست رویدادهای گردشگری کشور به ثبت رسیده که این جشنواره که با استقبال هزاران نفر از علاقه‌مندان به فرهنگ استان روبرو شد.

احمدی‌زاده مدیر اجرایی جشنواره فرهنگی، ورزشی و گردشگری خواجه عطاء سبک زندگی ساحلی و دریایی گفت: داشته‌های هم‌زیستی با دریا و ساحل آن‌قدر غنی است که قادر به پیوند و تعامل فرهنگی اجتماعی ساحل‌نشینان جزایر و بنادر کشور و حتی کشورهای ساحلی است.

مدیر اجرایی جشنواره فرهنگی، ورزشی و گردشگری خواجه عطاء سبک زندگی ساحلی و دریایی تأکید کرد: چنین جشنواره‌هایی انگیزه‌ای برای جامعه محلی ایجاد می‌کند تا سنت‌ها و میراث ناملموس خود را زنده نگه دارند و به نسل‌های بعد منتقل کنند و گردشگرانی که به دنبال تجربه‌های اصیل و بومی هستند، به این منطقه جذب می‌شوند. وی گفت: هدف از برگزاری این جشنواره احیای فرهنگ، سنت‌ها و سبک زندگی مردم ساحل‌نشین و توسعه گردشگری ساحلی در این منطقه است.